

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Ranta-Owusu, Eija Maria		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tasa-arvoinen regla de ocha-ifá, hierarkkinen regla de ocha-ifá : Sosiaaliset toimijat ja kulttuuriset skeemat rituaaleissa Kuuban 1990-luvun jälkeisen taloudellisen ja sosiaalisen muutoksen kontekstissa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaali- ja kulttuuriantropologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2006-04-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 118 s., 26 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu-työssäni tarkastelen sosiaalista toimijuutta ja kulttuurisia skeemoja regla de ocha-ifá-uskonnon rituaaleissa 1990-luvun taloudellisen ja sosiaalisen muutoksen kontekstissa. Työ pohjaa Havannassa, Kuubassa, huhti-toukokuussa 2003 suoritettuun antropologiseen kenttätööhön sekä kolmen muun matkan aikana tehtyihin havaintoihin. Menetelmiin on kuulunut rituaaleissa tapahtunut osallistuva havainnointi ja uskonnonharjoittajien kanssa suoritettavat vapaamuotoiset haastattelut, mutta myös sekä kuubalaisen että kansainvälisen kirjallisuuden tarkasteleminen.</p> <p>Afrikkalaispohjaisen regla de ocha-ifá-uskonnon harjoittaminen on yleistynyt voimakkaasti 1990-luvulta lähtien. Se vastaa Kuuban rauhanajan hätätilan aikaista taloudellista ja sosiaalista muutosta, jolloin taloudellinen tilanne on heikentynyt ja ihmisten arkipäiväinen selviäminen on ollut yhä enemmän irrallaan valtion toimista. Lopputyössäni käy selville, että erilaisilla uskonnon puitteissa toimivilla sosiaalisilla toimijoilla on erilaisia toimintastrategioita käsitellä muutosta. Baba- ja iyalochien kohdalla se on uskonnollisten rituaalien kaupallistuminen, kun taas babalawot ovat nojanneet valtion tukemaan regla de ocha-ifán institutionalisoimisprosessiin. Erilaisilla toimintastrategioilla on sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvät merkityksensä sillä, vaikka regla de ocha-ifán toimijat korostavat uskonnon tasa-arvoista luonnetta, sen puitteista on mahdollista löytää useita hierarkkisia asetteluja. Iyalochat ovat naispuolisia uskonnonharjoittajia ja babalochat usein homoseksuaalisia miehiä, kun taas babalawot ovat heteroseksuaalisia miehiä, joilla on ollut merkittävin asema uskonnon kentässä. Näiden sosiaalisten toimijoiden väliset ristiriidat ja jännitteet tulevat esille erilaisten rituaalien vastakkainasetteluissa, jotka näyttäytyvät käytännössä, tilan hallinnassa ja ruumiillisuudessa.</p> <p>Kulttuuriset skeemat näyttäytyvät usein yhden sosiaalisen alueen sijasta myös muilla sosiaalisen elämän alueilla, minkä vuoksi aineistoni osoitti, että tasa-arvon ja hierarkian kulttuuriset skeemat toistuvat myös yhteiskunnallisella tasolla. Socialistisen valtion tasa-arvoideologia ja tosiasialliset hierarkkiset vastakkainasettelut tasa-arvoisen massan ja kapean miehisen hallintoeliitin välillä pohjaavat usein myös sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen mukaan tehtäviin vastakkainasetteluihin. Tasa-arvon ja hierarkian vastakkainasettelu ja siitä muodostuvat kulttuuriset skeemat luovat sosiaalisen kokemuksen ja käytäntöjen luoman hegemonian, jonka kautta sosiaalisilla toimijoilla on mahdollisuus ymmärtää itseään, heidän välisiä suhteitaan ja historiallista tilannetta. Vastakkainasetteluiden ja kulttuuristen skeemojen kautta sosiaalisten toimijoiden on mahdollista käsitellä taloudellista ja sosiaalista muutosta sekä tarkastella omaa paikkaansa siinä.</p>		
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>uskonnot - Regla de ocha-ifá</p> <p>uskonto - rituaalit</p> <p>toimijuus - uskonto</p> <p>käytäntöteoria</p> <p>skeemat - kulttuuri</p> <p>sosiaalinen muutos</p> <p>sukupuoli</p> <p>naiset</p> <p>homoseksuaalisuus</p> <p>tasa-arvo</p> <p>hierarkia</p> <p>Kuuba</p> <p>Karibianmeren alue</p>		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		